

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ ПРОБЛЕМИ XXI СТОЛІТТЯ: АКТУАЛЬНІСТЬ, БАГАТОПОЛЯРНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

**матеріали
II науково-практичної конференції**

27 листопада 2023 року
Полтава, Україна

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний Заклад «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

Рада молодих учених і здобувачів вищої освіти
ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»

Факультет іноземних мов
Кафедра теорії та практики перекладу
Кафедра східних мов

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
ПОЛТАВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І ПРАВА. УНІВЕРСИТЕТ
«УКРАЇНА»

Кафедра філології та соціально-гуманітарних дисциплін
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА
ДРАГОМАНОВА

Кафедра прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ ПРОБЛЕМИ ХХІ СТОЛІТТЯ: АКТУАЛЬНІСТЬ, БАГАТОПОЛЯРНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(27 листопада 2023 року)

Полтава
Україна

Організаційний комітет конференції

Олена КАРАМАН, доктор педагогічних наук, професор, ректор Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Ярослава ЮРКІВ, доктор педагогічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Вікторія ДМИТРЕНКО, доктор філологічних наук, професор, в.о. декана факультету іноземних мов Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Світлана ПЕРОВА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та практики перекладу, в.о. завідувача кафедри теорії та практики перекладу Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Ольга КРИСАЛО, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та практики перекладу Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Ольга КОРІНСЬКА, викладач кафедри теорії та практики перекладу, заступник декана з соціально-гуманітарної роботи факультету іноземних мов, голова Ради молодих учених і здобувачів вищої освіти Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Дар'я ПЕРЕПАДЯ, кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри східних мов Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Олена ОВЧАРЕНКО, заступник голови Ради молодих учених і здобувачів вищої освіти Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Світлана МАКАРЕЦЬ, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету.

Сергій ПРИХОДЬКО, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету.

Яніна ТАГІЛЬЦЕВА, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету.

Наталія РЯБОКОНЬ, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри філології та соціально-гуманітарних дисциплін Полтавського інституту економіки і права.

Наталія ЛЕМІШ, доктор філологічних наук, професор, декан факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Світлана МАТВЄЄВА, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу, заступник декана факультету іноземної філології з наукової роботи та міжнародної діяльності Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

С69 Соціально-гуманітарні проблеми ХХІ століття: актуальність, багатополарність, перспективи розвитку: матеріали II науково-практичної конференції (м. Полтава, 27 листопада 2023 року). Полтава : Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» : Полтава, 2023. 150с.

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Державного закладу
"Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
від 24.11.2023 (протокол № 4).*

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів,
за виклад, зміст і достовірність яких відповідальні автори.
Погляди, відображені у публікаціях, не завжди можуть співпадати
з офіційною позицією організаторів конференції.*

**© Державний заклад «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка», 2023**

ЗМІСТ

Тематичний напрям 1 ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ В ХХІ СТ.

Сидоренко Федір Станіславович	ЕЛЕКТРОННЕ ГОЛОСУВАННЯ У ВИБОРЧОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ. ЗАГРОЗА ДЕМОКРАТИЧНИМ ПРИНЦИПАМ	7
Скрипченко Валерія Сергіївна	ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ГЛОБАЛІЗАЦІЄЮ ТА РЕГІОНАЛІЗАЦІЄЮ У МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ	15
Приходько Сергій Миколайович	НАПРЯМИ РОЗБУДОВИ ІНСТИТУТІВ ПРЯМОЇ ДЕМОКРАТІЇ В УКРАЇНІ	19

Тематичний напрям 2 СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ В ХХІ СТ.

Іщенко Вікторія Сергіївна	РОЛЬ РЕФЕРЕНДУМІВ У ФОРМУВАННІ МІСЦЕВОЇ ДЕМОКРАТІЇ В УКРАЇНІ	23
Корінська Ольга Олегівна	ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА З СІМ'ЯМИ, ЯКІ ОПИНИЛИСЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ	28

Тематичний напрям 3 ФІЛОСОФІЯ, ІСТОРІЯ, ПРАВО, ОСВІТА І НАУКА В ХХІ СТ.

Сизоненко Наталія Миколаївна	ЗАСТОСУВАННЯ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ НАБУТТЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ	31
Макарець Світлана Володимирівна	ПОЛІТИЧНА ОСВІТА: ДОСВІД ПОЛЬЩІ ДЛЯ УКРАЇНИ	36
Рябуха Анастасія Сергіївна	РОЗВИТОК СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ В ХХ–ХХІ СТ.	40

Тематичний напрям 4
ФІЛОЛОГІЯ В ХХІ СТ. : СЛОВО, ТЕКСТ,
КОМУНІКАЦІЯ, ПЕРЕКЛАД

Караман Олена Леонідівна ЛЕКСИЧНІ ЗАСОБИ ВІДТВОРЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО КОЛОРИТУ У АНГЛОМОВНИХ ПЕРЕКЛАДАХ КАЗОК УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ	44
Некрут Владислав Сергійович, Лисенко Марія Віталіївна ОСОБЛИВОСТІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЗА МЕЖАМИ ЇЇ БАТЬКІВЩИНИ	49
Матвєєва Світлана Анатоліївна ПАРАЛЕЛЬНИЙ КОРПУС ВОЄННО-ПОЛІТИЧНИХ ТЕКСТІВ ДЛЯ ПЕРЕКЛАДАЧІВ	53
Замула Олена Василівна ТИПИ БУКВАЛІЗМІВ У ПЕРЕКЛАДІ: СЕМАНТИКО-СТРУКТУРНА КЛАСИФІКАЦІЯ	56
Єсакова Світлана Сергіївна ВПЛИВ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО ТА НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО АСПЕКТУ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ З КИТАЙСЬКОЇ МОВИ УКРАЇНСЬКОЮ	61
Склярова Ірина Вікторівна ВПЛИВ РОМАНТИЗМУ В ТВОРЧОСТІ ЄВГЕНА ПЛУЖНИКА ТА ЙОГО АНАЛОГІЇ З НІМЕЦЬКИМИ РОМАНТИКАМИ	65
Степанович Євгенія Василівна ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ НАЗВ ФІЛЬМІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	69
Демченко Надія Олександрівна SOME GRAMMATICAL DIFFERENCES BETWEEN AMERICAN AND BRITISH ENGLISH	74
Бєлік Марина Олегівна ТРАНСФОРМАЦІЯ КУЛЬТУРНИХ КОНТЕКСТІВ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ КИТАЙСЬКИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ	78
Гладченко Катерина Сергіївна ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНОЇ СИСТЕМИ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ	82
Єсакова Світлана Сергіївна СЛЕНГ У СУЧАСНІЙ АНГЛОМОВНІЙ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ: СТРУКТУРА ТА СЕМАНТИКА	86
Перова Світлана В"ячеславівна АНАЛІЗ КОНЦЕПТІВ У ПРОЦЕСІ ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТІВ	90

Кузнєцов Михайло Олександрович	АТРИБУТИ ПЕРЕКЛАДУ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ ЛЕКСИКИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА УКРАЇНСЬКУ	96
Балаклеєць Данило Костянтинівич	ПРОБЛЕМАТИКА ПЕРЕКЛАДУ ТУРИСТИЧНИХ БУКЛЕТІВ	100
Гулімов Андрій В'ячеславович	СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СЛОВА В ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ	104
Малахова Юлія Володимирівна	ОСОБЛИВОСТІ ЯПОНСЬКИХ ПСЕВДОНИМІВ	107
Валенте Костянтин Євгенович	EXPLORING THE POTENTIAL IMPACT OF WAR ON LANGUAGE EVOLUTION	112
Горбаньов Віталій Олександрович	ВИКОРИСТАННЯ MINECRAFT У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ШКОЛІ	115
Ніжінченко Вероніка Анатоліївна	АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ В УМОВАХ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	119
Ромась Аліна Павлівна	ОСОБЛИВОСТІ НАПИСАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ТЕКСТУ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ	122
Перепада Дар'я Олександрівна	АФІКСАЦІЯ У СЛОВОТВОРЧІЙ СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ	126
Шпетна Світлана Анатоліївна	ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ ТА РЕСУРСІВ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ	130
Шпетний Олександр Ігорович	СПЕЦИФІКА ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ	134
Нужна Юлія Сергіївна	ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТАКТИКИ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО ВІДТВОРЕННЯ РИМОВАНИХ ВІРШІВ І ПІСЕНЬ	139
Кіріченко Ольга Миколаївна	СУЧАСНЕ ПРОЧИТАННЯ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ В ШКОЛІ	144

ОСОБЛИВОСТІ ЯПОНСЬКИХ ПСЕВДОНИМІВ

Малахова Юлія Володимирівна,
кандидат філологічних наук, доцент кафедри
східних мов ДЗ «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка»,
м. Полтава, Україна
juliamalah@163.com
<https://orcid.org/0000-0003-4083-810X>

У власних іменах певні факти розвитку мови та історії народу загалом знайшли, мабуть, найбільш сприятливе середовище для свого відбиття. Імена є своєрідною живою пам'яткою таких явищ в історії мови та народу Японії, які не можна виявити ні в будь-якій іншій галузі сучасної японської мови, ні в сучасному суспільному житті країни.

Цілий ряд компонентів, що утворюють сучасні японські імена та прізвища, є словами, що входили до словникового складу мови давно минулих епох.

У японській мові характерна позиція компонентів антропонімів – «ім'я – прізвище», тобто структурно антропонім двокомпонентний. На першому місці стоїть прізвище, на другому – ім'я. До групи антропонімів входять також псевдоніми. Дослідження псевдонімів дає можливість отримати додатковий матеріал для вивчення біографій відомих людей, розуміння їх особистостей, а також стану суспільства на певних етапах його розвитку.

Псевдонім (від грец. ψευδής – «хибний» і ὄνομα – «ім'я») – це вигадане ім'я, що існує в суспільному житті людини поряд зі справжнім ім'ям (даним при народженні,

зафіксованим в офіційних документах) або замість нього, створене людиною, що його носить.

Актуальність обраної теми зумовлена тим, що основні японські антропонімічні одиниці (імена, по-батькові, прізвища) вже давно є предметом зацікавленої уваги вчених, вони збираються, описуються і досліджуються в різних аспектах, то псевдоніми – великий пласт неофіційних імен – аналізуються в основному в працях літературознавців, культурологів і недостатньо вивчені з точки зору мовної теорії, тому вони становлять особливий лінгвістичний інтерес. Псевдоніми є багатим джерелом виявлення фактів, мають екстралінгвістичну значимість, демонструє нерозривний зв'язок японської мови та суспільства.

Метою проведення дослідження є розкриття особливостей японських псевдонімів.

Результати дослідження. Як і в багатьох східних країнах, в Японії в давні часи у однієї людини протягом життя було кілька імен, які змінювалися або додавалися принаймні проходження людиною певних вікових ініціацій, тобто. після досягнення якогось віку людина набувала нового соціального статусу і разом з ним нове ім'я.

Хлопчику зі знатної сім'ї при народженні давалося «дитяче» ім'я (しめい або じみょう), після обряду повноліття (元服 げんぶく) це ім'я змінювалося на справжнє (人名 じつめい), яке табувалося і зберігалося в таємниці протягом усього життя, а юнак вибирав собі псевдонім, який і служив його ім'ям у повсякденному житті. Робилося це для того, щоб захистити людину від пристриту і злих чарів, оскільки вважалося, що справжнє

ім'я може бути використане чаклуном. «Дитяче» ім'я після げんぶく належало забути, як ім'я минулого життя, і не вимовляти його при сторонніх. Дівчатка так само отримували «дитяче» ім'я, проте для них подальша зміна імен була не такою регламентованою, як для хлопчиків (Mogi Norie, 2002).

Антропонімічна модель однієї людини могла включати псевдоніми (до кількох десятків), справжнє ім'я, зменшувальні імена, прізвиська. Наприклад: 江川丹案秀龍 紅演太郎左衛門 Эгава Тан'ян Хідецацу Куен Тародзаемон, де Егава – прізвище, Тан'ан – псевдонім, Хідецацу – справжнє ім'я, Куен – ім'я типу адзана (спеціальне ім'я, яке давалося після досягнення повноліття замість справжнього). Крім того, до цієї моделі могли входити: табуальне ім'я, котре дали ще до народження; посмертне ім'я – 戒名 かいみょう, за вибір якого родичі платили і досі платять буддійським ченцям (іноді ще до смерті людини), після чого отримують табличку з цим ім'ям (位牌 いはい), яку ставлять вдома біля вітара, вона вважається втіленням духу покійного. Вибір посмертного імені означає, що покійний став учнем Будди та потрапив на небеса% шкільне прізвисько, яке давав учитель. Цим воно і відрізняється від наших шкільних прізвиськ, а також тим, що в Японії таке прізвисько відбивало, як правило, позитивні якості дитини. Наприклад 知恵子 ちえこ, що буквально означає «розумне дитя», або 正子 まさこ акуратна дитина (富阪容子, 2005).

Що ж до псевдонімів, то контексті японської мови та культури ця тема дуже велика, тому розглянемо основні відомості щодо японських псевдонімів.

В японській мові існує декілька слів, що означають поняття «псевдонім»: 仮名 かめい хибне ім'я; 匿名 とくめい приховане ім'я; 雅語 がご або 筆名 ひつめい літературний псевдонім; 芸名 げいめい акторський псевдонім; ペンネーム від англійського penname, що теж означає «псевдонім» (三浦昭・坂本正,1997).

Псевдоніми підбиралися найчастіше з китайської класичної літератури, обиралися китайські імена, а також образи та висловлювання з глибоким морально-етичним змістом; читалися вони за онним читанням, наприклад, 龍圭 りゅうけい де значення першого ієрогліфа – дракон, другого – коштовність, або 登夢 とむ («підбиратися» і «мрія»). У деяких псевдонімах одні ієрогліфи читаються за онним, інші за кунним читанням. Також до псевдонімів могли додаватися такі слова, як 道人 どうじん мандрівник, 山人 さんじん гірський житель, 隱士 いんし, 仙士 せんし самітник. Творці розважальної літератури епохи Едо обирали жартівливі псевдоніми: どうだろ うまあ по співзвуччю з виразом «ну, як це ... », 頭光 つむりひかり блиск лисини, 田舎老人ただの親父 いなかろうじんただのおやじ простий сільський дід (蒲谷宏・川義一・坂本恵,2002).

Висновки. Ономастика японської мови є вельми специфічним та складним механізмом. Псевдоніми утворюють особливий пласт одиниць у системі антропонімів: вони характеризуються структурною та функціональною спеціалізацією. Псевдонім у Японії, який отримав широке застосування у житті і літературі, особливо серед таких соціально-професійних груп, як

письменники, політики, журналісти, артисти, художники, вчені тощо.

Література

1. 富坂容子「なめらか日本語会話」アルク 2005. С. 47.
2. 三浦昭・坂本正「速読用の文化エピソード」凡人社 1997. С. 147.
3. 蒲谷宏・川義一・坂本恵「敬語表現」大修館書店. 2002. С. 54.
4. 吉本はなな自選選集 4 ライフ「つくろみ」株式会社 新潮社. 2001. С. 91.
5. Mogi Norie. Japanese Ways of Addressing People. Poland. 2002, 14–22.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО
ІІ НАУКОВО-ПРАКТИЧНУ КОНФЕРЕНЦІЮ
«СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ ПРОБЛЕМИ
XXI СТОЛІТТЯ: АКТУАЛЬНІСТЬ,
БАГАТОПОЛЯРНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

Конференція працювала за такими тематичними напрямками:

1. Виклики і перспективи глобалізації в XXI ст.
2. Соціально-психологічні проблеми в XXI ст.
3. Філософія, історія, право, освіта і наука в XXI ст.
4. Філологія в XXI ст. : слово, текст, комунікація, переклад

Електронний варіант збірника матеріалів конференції розміщений у **цифровому репозиторії** Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за посиланням:
<http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/>

Наукове видання

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ ПРОБЛЕМИ ХХІ СТОЛІТТЯ:
АКТУАЛЬНІСТЬ, БАГАТОПОЛЯРНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ

**МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Українською та англійською мовами

Відповідальна за випуск **Світлана ПЕРОВА**
Оригінал-макет **Ольга КОРИНСЬКА**
Дизайн обкладинки **Ольга КОРИНСЬКА**

Адреса оргкомітету та редакційної колегії:
м. Полтава, Україна
E-mail: department.translation.2019@gmail.com

